

สำเนา

ที่ กษ ๐๒๒๐/ สท/๙๐

คณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๙ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ข้อหารือแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร
และผู้ยากจน

เรียน นายอำเภอเมืองนครพนม ประธาน อชก.ส่วนอำเภอ

อ้างถึง หนังสืออำเภอเมืองนครพนม ที่ นพ ๐๑๐๙/๓๒๓๔ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้หารือแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานตามระเบียบกองทุน
หมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน กรณีเจ้าหนี้คิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่กฎหมาย
กำหนด (เกินร้อยละ ๑๕ ต่อปี) และคิดดอกเบี้ยที่ค้างชำระเกินกว่า ๕ ปี ซึ่งคณะกรรมการช่วยเหลือ
เกษตรกรและผู้ยากจน (อชก.) ส่วนอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการเชิญคู่กรณี
มาไกล่เกลี่ยประนอมหนี้แล้ว แต่ปรากฏว่าเจ้าหนี้ไม่ยินยอมตกลง กรณีดังกล่าวทาง อชก.ส่วนอำเภอฯ
จะยังคงดำเนินการตามขั้นตอนตามระเบียบต่อไปได้หรือไม่ และหากภายหลังที่ได้ดำเนินการ
ตามขั้นตอนแล้ว และผู้ช้อกู้ได้ยื่นฟ้องต่อศาลแบบฟ้องร้องฝ่ายเดียว เมื่อได้รับอนุมัติเงินกู้แล้ว
เจ้าหนี้ที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สามารถนำเงินไปวางไว้ที่ศาล
เพื่อให้ศาลบังคับให้เจ้าหนี้รับเงินคืนหรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน (สกร.) สำนักงาน
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สป.กษ.) พิจารณาแล้วขอเรียนว่า ตามพระราชบัญญัติประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ป.พ.พ.) มาตรา ๑๙๓/๙ สิทธิเรียกร้องใดๆ ถ้ามิได้ใช้บังคับภายใน
ระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดสิทธิเรียกร้องนั้นเป็นอันขาดอายุความมาตรา ๑๙๓/๑๐ สิทธิเรียกร้องที่
ขาดอายุความ ลูกหนี้มีสิทธิที่จะปฏิเสธการชำระหนี้ตามสิทธิเรียกร้องนั้นได้ มาตรา ๑๙๓/๑๒ อายุ
ความให้เริ่มนับแต่ขณะนี้อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้เป็นต้นไป ถ้าสิทธิเรียกร้องให้งดเว้นกระทำการ
อย่างใด ให้เริ่มนับแต่เวลาแรกที่ฝ่าฝืนกระทำการนั้น มาตรา ๑๙๓/๑๔ อายุความย่อมระงับเหตุสุด
หยุติลงแล้ว กรณีดังต่อไปนี้ (๑) ลูกหนี้รับสภาพหนี้ต่อเจ้าหนี้ตามสิทธิเรียกร้องโดยทำเป็นหนังสือรับสภาพหนี้ ให้
ชำระหนี้ให้บางส่วน ชำระดอกเบี้ย ให้ประกัน หรือกระทำการใดๆ อันปราศจากข้อสงสัยแสดงให้เห็น
เป็นปริยายว่ายอมรับสภาพหนี้ตามสิทธิเรียกร้องมาตรา ๑๙๓/๑๕ วรรคแรก เมื่ออายุความระงับ
เหตุสุดหยุติลงแล้ว ระยะเวลาที่ล่วงไปก่อนนั้นไม่นับเข้าในอายุความ วรรคสอง เมื่อเหตุที่ทำให้อายุความ
ระงับเหตุสุดหยุติลงสิ้นสุดเวลาใดให้เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่นั้น มาตรา ๑๙๓/๒๙ เมื่อไม่ได้ยก

/อายุความ...

อายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้ศาลจะอ้างอายุความมาเป็นเหตุยกฟ้องไม่ได้ มาตรา ๑๙๓/๓๐ อายุความนั้น ถ้าประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นมิได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้มีกำหนดสิบปี มาตรา ๑๙๓/๓๓ สิทธิเรียกร้องต่อไปนี้ให้มีกำหนดอายุความห้าปี (๑) ดอกเบี้ยค้างชำระ มาตรา ๓๓๑ ถ้าเจ้าหนี้บอกปิด ไม่ยอมรับชำระหนี้ก็ดี หรือไม่สามารถจะรับชำระหนี้ได้ก็ดี หากบุคคลผู้ชำระหนี้วางทรัพย์อันเป็นวัตถุ แห่งหนี้ไว้เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้แล้วก็ยอมจะเป็นอันหลุดพ้นจากหนี้ได้ ความข้อนี้ท่านให้ใช้ตลอด ดังกรณีที่บุคคลผู้ชำระหนี้ไม่สามารถจะหยั่งถึงสิทธิ หรือไม่รู้ตัวเจ้าหนี้ได้แน่นอนโดยมิใช่เป็นความผิด ของตน มาตรา ๖๕๔ ท่านห้ามมิให้คิดดอกเบี้ยเกินร้อยละสิบห้าต่อปี ถ้าในสัญญากำหนด ดอกเบี้ยเกินกว่านั้นก็ให้ลดลงมาเป็นร้อยละสิบห้าต่อปี มาตรา ๘๕๐ อันว่าประนีประนอม ยอมความนั้น คือสัญญาซึ่งผู้เป็นคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายระงับข้อพิพาทอันใดอันหนึ่งซึ่งมีอยู่หรือจะมีขึ้นนั้น ให้เสร็จไปด้วยยอมผ่อนผันให้แก่กัน มาตรา ๘๕๑ อันสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น ถ้ามิได้มี หลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบ หรือลายมือชื่อตัวแทนของฝ่ายนั้น เป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่ มาตรา ๘๕๒ ผลของสัญญาประนีประนอมยอม ความนั้นยอมทำให้การเรียกร้องซึ่งแต่ละฝ่ายได้ยอมสละนั้นระงับสิ้นไป แต่ทำให้แต่ละฝ่ายได้สิทธิตาม ที่แสดงในสัญญานั้นว่าเป็นของตน และพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราพุทธศักราช ๒๕๐๕ มาตรา ๓ วรรคแรก บุคคลใด (ก) ให้บุคคลอื่นยืมเงินโดยคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่ กฎหมายกำหนดไว้ วรรคสองบุคคลนั้นมีความผิดฐานเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินกว่าหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าพัน หรือทั้งจำทั้งปรับ การกู้ยืมเงินจึงไม่สามารถที่จะคิด ดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราร้อยละสิบห้าต่อปีได้เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้เรียกดอกเบี้ยได้ไม่เกินร้อยละ สิบห้า (ป.พ.พ. ๖๕๔) หากมีการคิดดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดก็จะมีโทษทางอาญา (ตาม พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา) ส่วนกรณีที่เจ้าหนี้จะคิดดอกเบี้ยที่ค้างชำระเกินกว่า ๕ ปี ได้หรือไม่นั้น กรณีดังกล่าวเมื่อพิจารณาจากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แม้กฎหมายจะกำหนดให้เรียกดอกเบี้ยที่ค้างชำระ ได้ไม่เกินห้าปี (มาตรา ๑๙๓/๓๓ (๑)) ก็ตาม ในเรื่องอายุความดังกล่าวไม่ใช่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสงบ เรียบร้อย หากคู่กรณีตกลงยินยอมก็สามารถคิดดอกเบี้ยเกินกว่าห้าปีตามระยะเวลาที่เป็นหนึ่งกันจริงได้ แต่หากลูกหนี้ไม่ยินยอมที่จะชำระดอกเบี้ยที่ค้างชำระเกินกว่าห้าปี กรณีดังกล่าวจะต้องรอให้เจ้าหนี้ฟ้อง และลูกหนี้จะต้องยื่นคำให้การภายในกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนดและจะต้องยกเรื่องอายุความที่ เจ้าหนี้คิดดอกเบี้ยที่ค้างชำระเกินกว่าห้าปีขึ้นต่อสู้ด้วย (ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๑๐ และ ๑๙๓/๒๙) ส่วน กรณีของการวางทรัพย์นั้น จะวางได้ต่อเมื่อเจ้าหนี้บอกปิดไม่ยอมรับชำระหนี้ หรือไม่สามารถชำระหนี้ ได้ และหนี้ที่จะวางนั้นต้องวางเต็มจำนวนตามที่จะต้องชำระ หากวางไม่ครบถ้วนจำนวนหนี้ก็จะไม่มีผล ทำให้หลุดพ้นจากหนี้ตามกฎหมาย ตามประเด็นข้อหาหรือดังกล่าวเห็นควรแจ้งผู้ชอู้ถึงสิทธิที่มีอยู่ตาม กฎหมายก่อน หากผู้ชอู้ยินยอมที่จะชำระดอกเบี้ยที่ค้างชำระเกินกว่าห้าปี ก็สามารถเชิญคู่กรณีมา โกล่เกลี่ยประนีประนอมหนี้ได้แต่ในส่วนของอัตราดอกเบี้ยจะต้องคำนวณไม่เกินอัตราร้อยละสิบห้าต่อปี และ หากคู่กรณีตกลงยินยอมก็ให้ดำเนินตามระเบียบกองทุนหมุนเวียนฯ ต่อไปได้ แต่หากผู้ชอู้ไม่ยินยอมที่

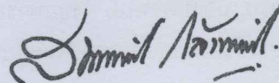
/จะให้เจ้าหนี้...

จะให้เจ้าหน้าที่เรียกดอกเบี้ยที่ค้างชำระเกินกว่าห้าปี กรณีดังกล่าวขอให้แจ้งผู้ขอู้ว่าจะต้องรอให้เจ้าหน้าที่ฟ้องดำเนินคดีเสียก่อน โดยเมื่อผู้ขอู้ได้รับคำฟ้องแล้วจะต้องยื่นคำให้การต่อสู้คดีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดและต้องยกข้อต่อสู้ในเรื่องอายุความขึ้นต่อสู้ด้วย ซึ่งกรณีดังกล่าวผู้ขอู้อาจขอความช่วยเหลือด้านกฎหมายได้ที่สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ณ สำนักงานอัยการจังหวัดที่ผู้ขอู้มีภูมิลำเนาได้ และภายหลังจากศาลได้มีคำพิพากษาแล้วก็ให้ผู้ขอู้นำสำเนาคำฟ้อง คำพิพากษาและเอกสารที่เกี่ยวข้องมายื่นเรื่องเพื่อขอความช่วยเหลือตามระเบียบฯ ต่อไปได้ แต่หากกรณีผู้ขอู้ยินยอมสละสิทธิเรื่องอายุความ (กรณีเรียกดอกเบี้ยที่ค้างชำระเกินห้าปี) แต่เจ้าหน้าที่ยังคงไม่ยินยอมโดยจะเรียกดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด (เกินร้อยละสิบห้าต่อปี) กรณีดังกล่าวขอท.ที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการช่วยเหลือตามระเบียบกองทุนหมุนเวียนฯ ต่อไปได้ โดยวงเงินที่จะขอู้ให้นำต้นเงินตามสัญญาที่เป็นหนี้มารวมกับดอกเบี้ย (ในการคำนวณดอกเบี้ยให้คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละสิบห้าต่อปี นับแต่วันทำสัญญาที่เป็นหนี้คำนวณจนถึงวันที่คาดว่าจะนำเรื่องเสนอที่ประชุมขอท.ที่เกี่ยวข้องเพื่ออนุมัติ) และภายหลังจากที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้อนุมัติโอนเงินไปยังธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) แล้ว จะต้องประสานไปยังสำนักงานบังคับคดีเพื่อขอทราบยอดเงินที่ผู้ขอู้จะต้องนำไปวางทรัพย์ เนื่องจากจะมีส่วนต่างของดอกเบี้ยนับจากวันที่อนุมัติจนถึงวันที่นำเงินไปวางทรัพย์ ซึ่งส่วนต่างดังกล่าวผู้ขอู้จะต้องออกเอง และในการวางทรัพย์จะต้องแจ้งสำนักงานบังคับคดีด้วยว่าหากเจ้าหน้าที่รับเงินที่วางทรัพย์และนำเอกสารสิทธิมาคืนขอให้สำนักงานบังคับคดีเก็บรักษาเอกสารสิทธิดังกล่าวไว้และให้แจ้ง ธ.ก.ส. สาขาที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนตามระเบียบฯ ต่อไปโดยด่วนด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.

(สมพูนทรัพย์ กล้าวิกรณ์)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน

เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน

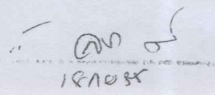
อนุกรรมการและเลขานุการ

ฝ่ายเลขานุการฯ

สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน

โทร ๐ ๒๒๔๐ ๓๙๑๓-๕

สัญญาฯ/อุไรลักษณ์/ขอทหรือแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานกองทุนฯ

สำนักบริหารกองทุนฯ
สป.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เลขรับ ๔๐๒๗๓
วันที่ ๑๕ ต.ค. ๒๕๕๕
เวลา ๑๕:๐๕ น.

ที่ นพ ๐๑๐๙/๗๒๓๕

ที่ว่าการอำเภอเมืองนครพนม
ถนนหนองญาติ-นาแก นพ ๔๘๐๐๐

สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอรื้อแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน
เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยอำเภอเมืองนครพนม โดยคณะอนุกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน อชก. ส่วนอำเภอ ขอรื้อแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน กรณีผู้ขอกู้ได้กู้เงินจากเจ้าหนี้มาเป็นระยะเวลาเกิน ๑๐ ปี และเจ้าหนี้คิดดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด คือ เกินร้อยละ ๑๕ ต่อปี และเจ้าหนี้คิดดอกเบี้ยเกิน ๕ ปีแรกที่ขอกู้ ซึ่งในทางกฎหมายสามารถคิดดอกเบี้ยได้ไม่เกิน ๕ ปีแรกที่ขอกู้เท่านั้น เมื่อเจ้าหนี้ที่ใกล้เคียงให้คิดดอกเบี้ยตามที่กฎหมายกำหนด ปรากฏว่าเจ้าหนี้ไม่ยินยอมตกลงในการทำสัญญา ประนีประนอมยอมความแพ่ง มีเพียงผู้ขอกู้ลงนามเพียงฝ่ายเดียวพร้อมพยาน จากกรณีดังกล่าวขอรื้อ ๒ ประเด็น คือ

๑. ฝ่ายเลขานุการฯ จะยังคงดำเนินการให้ผู้ขอกู้กู้เงินกองทุน ฯ ตามขั้นตอนต่อไปได้หรือไม่ เพราะถือว่าได้เชิญเจ้าหนี้และลูกหนี้มาประนีประนอมแล้ว เพียงแต่ทางเจ้าหนี้ไม่ยินยอมตกลงในการทำสัญญาประนีประนอมยอมความแพ่ง
๒. เมื่อมีการดำเนินการประเมินหลักทรัพย์ โดยทาง ธ.ก.ส. หากปรากฏว่าเจ้าหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือตามระเบียบกองทุนฯ ผู้ขอกู้ได้ดำเนินการฟ้องร้องต่อศาลแบบฟ้องร้องฝ่ายเดียว เมื่อได้รับอนุมัติเงินตามที่ขอกู้แล้ว เจ้าหนี้ที่ ธ.ก.ส. สามารถนำเงินไปวางไว้ที่ศาลเพื่อให้ศาลบังคับให้เจ้าหนี้รับเงินคืนได้หรือไม่

อำเภอเมืองนครพนม จึงขอรื้อกรณีดังกล่าวข้างต้น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานกองทุน ฯ และเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนในการปลดเปลื้องหนี้สินอย่างแท้จริงและเป็นธรรมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา ผลเป็นประการใดแจ้งให้อำเภอเมืองนครพนมทราบด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายไกลินทร ศรีเชษฐพงษ์)
นายอำเภอเมืองนครพนม

สำนักงานเกษตรอำเภอ
งาน อชก.
โทร ๐-๔๒๕๑-๒๔๔๗
E-mail mueangnkp@doae.go.th

กลับช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน

(นางสาวรัชณี มุลสิน)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ